

مناسک زائر

(ویژه برادران)

مطابق با فتاویٰ حضرت امام خمینی علیه السلام

www.ketab.ir

بازنویسی

محمدحسین فلاحزاده

خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۶۸-۱۳۷۹. مناسک زائر (ویژه برادران) مطابق با فتاوی حضرت امام خمینی رحمه الله / بازنویسی محمدحسین فلاح‌زاده. - تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۶. ص ۱۸۰.

ISBN: 978 - 964 - 335 - 947 - 8

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. حج. ۲. حج -- رساله عملیه. ۳. فقه جعفری -- رساله عملیه. ۴. فتاوی‌های شیعه -- قرن ۱۴. ۵. خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۶۸-۱۳۶۸. الف. مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س) -- دفترقم. مؤسسه چاپ و نشر عروج. ب. فلاح‌زاده، محمدحسین، ۱۳۳۷-؛ بازنویس. ج. عنوان.

۲۹۷/۳۵۷

۱۱۲۹۳۸۸

BP ۱۸۸ / ۸ / خ ۸ م ۸۶

کتابخانه ملی ایران

کد / م ۲۳۳۶

مؤسسه چاپ و نشر عروج

مناسک زائر (ویژه برادران)

طرح و نظارت: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س) - دفترقم

بازنویسی: محمدحسین فلاح‌زاده

ناشر: چاپ و نشر عروج (وابسته به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س))

چاپ دوم ۱۴۰۳

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

۵۵ / ۱۰۱

101004000100053

قیمت:

مناسک زائر

• خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و قهررازی، فروشگاه مرکزی، تلفن: ۶۶۲۰۴۸۷۳ - دورنگار: ۶۶۲۰۰۹۱۵

• خیابان انقلاب، تقاطع حافظ، فروشگاه شماره ۱، تلفن: ۶۶۷۰۱۲۹۷

• خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری، فروشگاه شماره ۲، تلفن: ۶۶۹۵۵۷۳۷

• حرم مطهر حضرت امام خمینی(س)، ضلع شمالی، فروشگاه شماره ۳، تلفن: ۵۵۲۰۳۸۰۱

• کلیه نمایندگیهای فروش در استانها

نشانی الکترونیکی: pub@imam-khomeini.ir

مقدمه ناشر

مراتب معنوی حج، که سرمایه حیات جاودانه است و انسان را به افق سعادت و تنزیه نزدیک می‌نماید، حاصل نخواهد شد مگر آن‌که دستورات عبادی حج به طور صحیح و شایسته و مو به مو عمل شود، و حجاج مکارم روحانیون معظم کاروان‌ها تمام هم خود را صرف در تعلیم و تعلم عبادی حج کنند.^۱

یکی از خصوصیات برجسته حضرت امام علیه السلام، که کمتر می‌توان در سایر عالمان بزرگوار دینی به آن دست یافت، گستره توجه آن حضرت به ابعاد مختلف دین و نظر به جامعیت آن است.

همچنان‌که با بررسی پیام‌ها و سخنرانی‌های حضرت امام علیه السلام در رابطه با حج، شاهد دیدگاه وسیع و جامع ایشان نسبت به ابعاد مختلف عبادی، سیاسی، اجتماعی، معنوی و... آن هستیم، به طوری که هیچ بعدی را از ابعاد دیگر منفک نمی‌داند و بر تمامی ابعاد آن تأکید می‌ورزد؛ مثلاً آنجا که سخن

۱. صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۲۵.

از سازندگی حج است آن را بدون انجام دقیق مناسک بی ثمر دانسته و انجام مناسک را بدون توجه به ابعاد سیاسی و اجتماعی آن، حجتی بی محتوا قلمداد می‌نماید.^۱

کتاب «مناسک زائر» که در آن تنها احکام ویژه برادران آمده است، حاصل تلاش حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای محمدحسین فلاح‌زاده می‌باشد که با استفاده از تجربیات دراز مدت و گرانسنگ ایشان در زمینه بیان احکام تهیه و تنظیم شده و پس از ارائه به مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام - دفتر قم، و بازبینی و انجام اصلاحات دقیق، تقدیم علاقه‌مندان عزیز می‌گردد. تا زائران گرامی خانه خدا راحت‌تر و بی‌دغدغه بتوانند به وظایف دینی خود عمل نمایند و بدان عمل نمایند. امید است مورد رضایت صاحب بیت قرار گیرد. ان شاء الله

مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام

دفتر قم

۱. ر.ک: صحیفه امام، ج ۲۰، ص ۳۳۴؛ ج ۲۱، ص ۷۷.

مقدمه مؤلف

هر ساله هزاران زائر مشتاق از گوشه و کنار جهان برای زیارت خانه خدا و بجای آوردن این واجب الهی به سرزمین وحی سفر می‌کنند و با شرکت در مراسم عظیم حج و زبده حرم و وظیفه خود را انجام می‌دهند هر چند سفر به آن دیار و بجای آوردن اعمال حج و عمره حجاج مقدّمه‌ای است برای رسیدن به مراتب معنوی آن و بهره‌گیری صحیح از همهٔ جاذبه‌ها از آن اجتماع عمومی مسلمانان، ولی دستیابی به آن اهداف و رسیدن به آن مراتب جز با عمل دقیق به احکام و مناسک میسر نخواهد شد. چرا که «مناسک حج مناسک زندگی است و از آن جا که جامعهٔ امت اسلامی از هر نژاد و ملیتی باید ابراهیمی شود تا به خیل امت محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پیوند خورد و یکی گردد و يد واحده شود، حج، تنظیم و تمرین و تشکل این زندگی توحیدی است».^۱ هر برای عمل به آن دستورالعمل‌ها و مناسک، شناخت آن‌ها نیز لازم است. هر کس باید در حدّ نیاز خود مسائل آن را فراگیرد و از آن‌جا که کتاب‌های فقهی و رساله‌های مناسک حج غالباً برای عموم افراد نگاشته شده و به یک

عنوان یک کتاب مرجع شناخته می‌شود، دارای فروع بسیاری است که برخی از آن‌ها مورد ابتلائی همه زائران نمی‌باشد، افزون بر این که پاره‌ای از مسائل برخوردار از اصطلاحات علمی و فنی فقهی است که برای عده‌ای از زائران قابل فهم نیست، لذا بر آن شدیم تا با بازنویسی مناسک حج بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت آیه الله العظمی امام خمینی رحمته الله علیه که بی شک جامع‌ترین کتاب فقهی فارسی حج است گامی در راه فهم بهتر و سریع‌تر مسائل حج برداشته باشیم و خدمتی به زائران «معبود عشق و مرقد معشوق»^۱ کرده باشیم.

آنچه پیش‌رو دارید حاصل این تلاش است که نکات ذیل در رابطه با آن یادآوری می‌شود.

(الف) این مناسک برای تکلیف برادران نوشته شده و مسائل ویژه خواهران که مورد نیاز و ابتلاء آقایان نیست، دیده نشده است.

(ب) مسائل این نوشته بر اساس نیاز غالب عموم برادران زائر انتخاب شده، لذا از آوردن مسائلی که چندان مورد نیاز و ابتلاء نیست، پرهیز گشته ولی چنانچه مسأله خاصی برای زائری پیش آید که در این رساله یافت نشود باید به کتاب‌های فقهی مفصل مراجعه کند یا از عالمان حج پرسد.

(ج) این کتاب با نثری روان و با ادبیات روز فارسی و مراعات قواعد نگارشی و ویرایشی نوشته شده تا مطالعه آن برای عزیزان خسته کننده نباشد و فهم مطالب آن سهل‌تر باشد.

د) با مراعات امانت و دقت در مسائل فقهی و فتاوی امام راحل، مسائل به صورت کوتاه آورده شده و گاهی یک مسأله طولانی که دارای فروع فقهی متعدد بوده تقطیع شده، به صورت تفکیک شده و مسائل متعدد آورده شده است.

ه) برای برخورداری مطالب از نظم منطقی و صحیح، گاهی جابه‌جایی در مسائل مناسب صورت گرفته و احکام مرتبط با هم در کنار یکدیگر و با ترتیب درست آورده شده است.

و) گاهی چندین فرع فقهی که تکرار آن‌ها ضرورتی نداشته و قابل ادغام بوده یک جا و به صورت یک مسأله آورده شده است. امیدواریم در آینده نزدیک به نشر کتابک زائر «ویژه بانوان» را نیز به خواهران گرامی تقدیم کنیم.

در پایان از زحمات دوست محقق و فاضل **حجة الاسلام والمسلمین آقای رضا هوشیاری** که با مطالعه این نوشته نظرات اصلاحی و تکمیلی خود را ارائه فرمودند و از مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی علیه السلام - دفتر قم و معاون محترم پژوهشی آن، جناب **حجة الاسلام والمسلمین آقای حسن پویا** که نهایت همراهی و همکاری را داشته‌اند کمال تقدیر و تشکر را دارم.

محمدحسین فلاح‌زاده